

1
14 februari 2014

TNO innovation
for life

Social return en verdringing

Strategieën ter preventie, een verkenning

Saskia Andriessen, Peter Brouwer

Verdringing op de arbeidsmarkt

- › Banen worden vervuld door andere groepen op de arbeidsmarkt dan onder vrije marktwerking
- › Door een bepaalde (financiële) prikkel
- › Bij social return bijna per definitie

Direct en indirect

- › **Directe** verdringing: bij bestaande (leer)werkplekken, inhuur
 - › Eerdere social-returnkandidaten
 - › Zzp'ers
 - › Leerlingen
 - › Tijdelijke contracten niet verlengen
 - › Vast personeel ontslaan

- › **Indirecte** verdringing: bij extra vacatures (vanwege groei bedrijf)

Korte verkenning TNO voor RAAK-project Hanzehogeschool

- › Vraag:
 - › Komt verdringing voor?
 - › Welke strategieën ter preventie hebben opdrachtgevers en opdrachtnemers?

- › Bestaand onderzoek (van TNO en anderen):
 - › 6 extra interviews (4 gemeenten, 2 werkgevers)
 - › Dus resultaten indicatief

Vóórkomen verdringing 1

- › Komt voor, onduidelijk hoe vaak
 - › Door onduidelijkheid definitie
 - › Ligt gevoelig
 - › Moeilijk te isoleren van ontslag of niet aannemen door conjunctuur of seizoensinvloed
 - › Meer dreiging dan werkelijkheid?
 - › Is dus moeilijk te onderzoeken

Vóórkomen verdringing 2

- › Meer
 - › Bij laagconjunctuur
 - › In MKB
 - › In bepaalde sectoren (bouw&infra, zorg; volgens geïnterviewden)
 - › Bij overname vestiging (bv: catering, schoonmaak)

Vóórkomen verdringing 3

- › Kans groter bij
 - › Cumulatie van social-returneisen
 - › Onrealistische, hoge eisen
 - › % van aanneemsom in plaats van loonsom
 - › Niet flexibel toepassen
 - › Alleen nieuwe kandidaten
 - › Geen alternatieve invulling mogelijk
 - › Weinig overleg mogelijk in combinatie met strenge handhaving

Gevolgen verdringing

- › Verdrongen werkenden/ leerlingen:
 - › raken werk/ leerwerkplek kwijt

- › Werkgevers:
 - › verliezen beter geschoolde en ingewerkte krachten

- › Gemeenten:
 - › niet-duurzame arbeidstoeleiding, wel van meer kandidaten
 - › ontevreden opdrachtnemers

Preventiestrategieën opdrachtgevers

- › Niet toepassen social return
- › Kennis toepassen die verdringing beperkt
- › Intern en extern communiceren over knelpunten en oplossingen
- › Flexibel invullen van social return
- › Kiezen voor meer duurzame oplossingen

Preventiestrategieën werkgevers/ opdrachtnemers

- › In gesprek gaan met de opdrachtgever
- › Draagvlak creëren voor een andere aanpak van social return
(vaak via de branche-organisatie)

Juridische knelpunten

- › Flexibel toepassen van social return
 - › Rechtsongelijkheid
 - › Precedentwerking

- › Cao-bepalingen en wetgeving bedrijfsovername combineren soms slecht met social return

- › Onderzoek nodig: hoe geen verdringing én juridisch optimaal?

Contact

- › TNO: Peter Brouwer, peter.brouwer@tno.nl
- › Andriessen Arbeidsparticipatie: Saskia Andriessen, sa@aapar.nl
- › TNO-rapport downloadbaar bij Hanzehogeschool
www.hanze.nl/socialreturn
- › Zie ook www.tno.nl/socialreturn